

Коломієць С. М., Якуненко В. Є., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Омельченко Г. В., асистент

РЕФОРМА ДІЮЧОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Процес реформування системи соціального страхування в Україні пройшов неабиякий шлях з часів розвитку незалежності нашої держави.

Концепція соціального забезпечення населення, схвалена ще в 1993 році Верховною Радою України, враховувала перехід країни до ринкової економіки, оскільки механізми діючої на той час системи соціального захисту вичерпали себе і спричинили такі негативні тенденції: зростання заборгованості з виплат, випадки нецільового використання страхових коштів, невідповідність форм управління фондами існуючій системі формування коштів. Так, необхідно було реформувати всю систему соціального захисту в Україні [1, с. 191].

В період формування сучасної соціальної політики значна увага має приділятися питанням реформування системи соціального забезпечення. Нова модель соціального страхування має бути побудована на принципах суспільної солідарності, соціальної справедливості при забезпеченні послідовності в реалізації соціальної політики.

Важливим періодом в реформуванні соціального страхування, як на пряму соціальної політики для нашої країни є 2001 рік, фактично з якого Україна рухається європейським шляхом.

Якщо ж говорити детальніше про реформування діючої системи соціального страхування, то слід звернути увагу, перш за все, на її мету, якою є: 1) створення ефективної системи управління соціальним страхуванням за участю представників сторін соціального партнерства; 2) установа дієвого контролю за цільовим використанням коштів цільових страхових фондів; 3) створення стійкої фінансової системи для економічного та правового захисту людини у разі настання безробіття, тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів, народження дитини, догляду за нею, нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, старості та інших випадків, передбачених законодавством, за рахунок страхових внесків роботодавців та застрахованих осіб; 4) удосконалення системи виплат [3, с. 22].

Враховуючи економічне становище, яке склалося в нашій країні, фінансовий стан підприємств, оплату праці, а саме її тінізацію, та багато інших факторів – ці проблеми в певній мірі обумовлюються недосконалістю функціонування моделі соціального забезпечення.

Ряд вчених пропонують такі заходи подальшого розвитку системи соціального страхування в Україні: 1) створення достатньої економічної основи забезпечення відшкодування основних фінансових ризиків, що вимагає встановлення обґрунтованого розміру тарифів страхових внесків, поступового перетворення страхових фондів у фінансово-кредитні страхові компанії; 2) поступового запровадження триканальної схеми надходження коштів до страхових фондів, згідно з якою значна частина навантаження повинна припадати на роботодавця, а менша – розподілятися між працівником та державою; 3) розширення гарантій забезпечення страхових виплат шляхом створення соціального арбітражу, що дозволило б за допомогою страхових судів перевіряти правомірність дій страхових організацій, вирішувати конфлікти між суб'єктами страхування; 4) докорінного реформування управління фондами соціального страхування за принципом трипартизму; 5) створення сприятливих умов для розвитку добровільного страхування, в тому числі на комерційних засадах [2].

Потрібно також зазначити, що під час проведення реформи соціального страхування неодмінно має відбутися також реформування системи страхування в області медицини. Проте існують обставини, які ускладнюють даний процес. Однією і, мабуть, найважливішою є недостатня кількість грошових коштів, адже система медичного страхування може призвести до зростання загальних видатків та можливостей для зловживань, коли порушуються взаєморозрахунки між фінансуючи ми установами та установами охорони здоров'я. Однак реальної альтернативи медичному страхуванню сьогодні немає і тому необхідно його поступово запроваджувати [1, с. 195].

Отже, роблячи висновки, можна сказати, що страхування є досить важливим механізмом, який має на меті забезпечення майнових прав та інтересів громадян, підтримання соціальної стабільності суспільства, являє собою важливий регулятор національної економіки та засіб забезпечення економічної безпеки держави. Проте сьогодні, незважаючи на сталий розвиток страхового ринку та швидкість його руху, він залишається заручником ситуації, а саме економічної кризи, яка склалася в Україні.

Література

1. Ярошенко С. І. Право соціального забезпечення: посіб. / С. І. Ярошенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
2. Напрями реформування соціального страхування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bookwu.net/book_socialne-strahuvannya_1064/76_8.2-parlyami-reformuvannya-socialnogo-strahuvannya.
3. Березіна С. Б. Сучасні тенденції в реформуванні системи соціального страхування України / С. Б. Березіна. // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2015. – С. 22-26.